Báo chí mang niềm vui mùa xuân đến mọi nhà

KIỀU MỸ DUYÊN

Số này: Trắng Đen bắt đầu tái đăng thiên diều tra đặc biệt bùng nổ vào dịp Tết
VỤ ÁN TÌNH «CÁI BẠT»
người đẹp có phá hôn lễ của chàng
nhưng... ô. Chánh án đã sống với vợ mới?
SÓI NỔI Ở PHAN THIẾT
Trắng Đen
Hung Cường đau khổ tố người dành bà
trong nhóm chủ mưu lường gạt vụ Martine
Bà Botonner
Elizabeth C. ai là « đào chi

Báo Trắng Đen của ông bà Việt Định Phương.

Tôi đến phi trường Los Angeles lúc 2 giờ sáng từ trại tị nạn Mandaluyong, Phi Luật Tân, đang đứng ngơ ngác không người đón, vì tôi báo tin giờ giấc sai, giờ ở Phi Luật Tân và giờ ở California không giống nhau nên người bảo trợ không cho ai đi đón. Thấy tôi bơ vơ, không người đón, một đồng hương hỏi tôi:

- Có ai đón cô không?

Tôi buồn bã lắc đầu. Đồng hương tốt bụng với tấm lòng quảng đại nói:

- Lên xe tôi đưa về nhà tôi. Sáng hôm sau tôi sẽ đưa đến nhà người bảo trợ.

Trên xe có một gia đình khác cũng đi tị nạn.

Tôi được giới thiệu:

- Đây là mục sư Đài ở Glendale.

Về nhà, phu nhân của mục sư Đài rất ân cần với mọi người. Bà nấu một nồi phở thật to để đãi chúng tôi và hỏi trong trại tị nạn, đời sống ra sao?

Tôi ở trong trại tị nạn Phi Luật Tân chỉ có 2 tháng và 1 tuần. Chiếc thuyền đánh cá chở 49 người chúng tôi lênh đênh trên biển cả, thuyền nhỏ sắp chìm vì bão to thì được tàu hàng của Mỹ cứu vớt mọi người lên tàu lớn. Vì tàu của Mỹ cứu người nên bộ ngoại giao của Mỹ nhận chúng tôi. Lúc đó, Liên Hiệp Quốc không nhận người tị nạn nên tàu nào đi ngang chúng tôi đưa khăn trắng quơ quơ để mong được cứu, nhưng không có tàu nào cứu, chỉ có chiếc tàu tư nhân mà thuyền trưởng giàu lòng hảo tâm đã cứu chúng tôi. Sau này, chúng tôi mới biết ông thuyền trưởng Mỹ nhân hậu đó nhà ở San Diego.

Từ 2 giờ sáng đến nhà mục sư Đài, chúng tôi say mê nói chuyện với phu nhân của mục sư cho đến 6 giờ sáng. Chúng tôi được đưa về nhà ân nhân bảo trợ, đó là ông bà chủ báo Việt Định Phương, chủ báo Trắng Đen ở Việt Nam. Khi định cư ở Glendale, ông bà vẫn tiếp tục ra báo. Tuần báo Trắng Đen, số 1 ra ngày 6-3-1976, ở La Crescenta CA, tục bản nhật báo thời trước 4-1975, đến số 51 (1977) ngừng, ra bộ mới số 1 kéo dài đến số 237 (1983).

Ở Việt Nam, ông bà là chủ báo hằng ngày, sang Hoa Kỳ ông bà làm báo hằng tuần, một tuần 1 số báo mà thôi, nhưng báo của ông bà được độc giả yêu thích. Độc giả mua báo hằng năm nên báo sống mạnh, không có báo miễn phí.

Ông bà Việt Định Phương nổi tiếng ở Việt Nam là nhờ tìm được đứa con gái rơi của Tổng Thống nước Cộng Hòa Trung Phi. Vào năm 1972, Tổng thống nước Cộng Hòa Trung Phi Jean Bedel

Bokassa nhờ Bộ Ngoại Giao Pháp tìm kiếm giùm ông đứa con rơi đang thất lạc tại Sài Gòn, kết quả của mối tình giữa ông thời đi lính lê dương với một cô gái Sài Gòn. Những người có trách nhiệm của chính quyền Sài Gòn thời ấy đã cất công đi tìm, cuối cùng đưa được một cô gái lai tên Baxi, con của bà Ba Thân ở Xóm Gà, Cây Quéo - Gia Định, giao cho Bộ Ngoại giao Pháp đem về Trung Phi. Tổng thống Bokassa đã tổ chức tiệc ăn mừng rất lớn để đón đứa con lưu lạc gần 20 năm. Thông tin về việc Tổng Thống Bokassa tìm được đứa con rơi ở Sài Gòn đã được báo chí ở đây đưa tin trang trọng. Ngay tức thì, có một người khách tới tòa soạn báo Trắng Đen xin gặp ông chủ nhiệm Việt Định Phương. Người khách tự xưng là cậu ruột của cô gái lai tên Nguyễn Thị Martine - đứa con đích thực của ngài Tổng Thống Trung Phi.

Bằng sự nhạy bén nghề nghiệp, chủ nhiệm tờ báo đã phân công một dàn phóng viên hùng hậu vào cuộc. Câu chuyện tình yêu của anh lính lê dương Bokassa và cô thôn nữ Nguyễn Thị Huệ đã được các phóng viên thể hiện thành bài điều tra nhiều kỳ trên báo. Số lượng phát hành của báo Trắng Đen tăng vùn vụt sau từng số báo, trở thành tờ báo có số lượng phát hành cao nhất Sài Gòn.

Bokassa (ảnh trái), công chúa Martine và con.

Ông bà Việt Định Phương có nhiều con, con của ông bà học chương trình Pháp, con gái, con trai cũng học trường Pháp nhưng sang Mỹ cùng với cha mẹ làm báo Trắng Đen tiếng Việt phát hành khắp nước Mỹ.

Đến Mỹ 2 giờ sáng, 8 giờ sáng tôi theo ông bà Việt Định Phương ra tòa soạn làm việc cho tới 12 giờ trưa thì vào trường học đến 10 giờ đêm mới về nhà, ngày nào cũng thế. Tôi viết về đời sống ở Việt Nam sau ngày 30/4/1975, sống phập phồng không biết đi vào tù bất cứ lúc nào. Lúc đó, những gia đình nào cho chúng tôi tạm trú, chúng tôi vô cùng biết ơn, biết ơn tận đáy lòng. Chúng tôi nhớ anh chị Minh cho chúng tôi ở nhờ, cùng con đường với nhà của nữ sĩ Lệ Hằng, văn sĩ nổi tiếng với tác phẩm "Tóc Mây", tác phẩm này đã thành phim và Lệ Hằng nổi tiếng như cồn cũng nhờ tác phẩm độc đáo này: một nữ sinh viên ở Đà Lạt yêu một linh mục tuyên úy Công Giáo. Nữ sinh

viên này đến chiến trường thăm linh mục tuyên úy, khi trở về thì linh mục tử trận. Sau này, Lệ Hằng tâm sự với chúng tôi chuyện chỉ đúng 60%, đoạn kết cho vị linh mục tử trận, nhưng không phải vậy. Chuyện tình lãng mạn, đẹp tuyệt vời.

Tuần báo Trắng Đen lúc đó được nhiều độc giả yêu chuộng, với những người cộng tác nổi tiếng như nhà tử vi Vi Lang, ông Tô Vân (ông Tô Vân ngày xưa làm cho nhật báo Hòa Bình của cha Trần Du, cha là giáo sư đại chủng viện ở Sài Gòn). Báo được phát hành khắp nơi nước Mỹ. Sau này, tôi không học ở Glendale, Los Angeles mà chuyển về Orange County học ở Fullerton College nhưng vẫn viết báo Trắng Đen hằng tuần, viết đều đặn. Tuần nào cũng có bài của Kiều Mỹ Duyên.

Làm truyền thông như một cái nghiệp, đi đến đâu cũng viết, gặp ai cũng phỏng vấn, người thật, việc thật, viết như nói chuyện, không cầu kỳ, không văn hoa, không tưởng tượng chuyện trên trời, chuyện dưới đất.

Kiều Mỹ Duyên phỏng vấn Đức Tổng Giám Mục William Skylstad, chủ tịch hội đồng Giám Mục Hoa Kỳ năm 2003. Nhờ làm báo mà tôi có cơ hội phỏng vấn các vị lãnh đạo tôn giáo.

Khi dời về ở Orange County, chúng tôi thường đi biểu tình. Một hôm, khi đi biểu tình chống chính phủ Thái Lan không nhận người tị nạn, đuổi tàu, ghe của người tị nạn ra khơi trong cơn bão tố hãi hùng, trong đó có nhiều ghe bị chìm, người khao khát đi tìm Tự Do bị chôn vùi dưới đáy biển, buổi trưa chúng tôi nghỉ ngơi ở công viên đối diện

tòa đại sứ rồi biểu tình tiếp, thì tình cờ tôi gặp ông Đỗ Ngọc Yến. Ông tặng cho chúng tôi tờ báo "Người Việt" chừng 4 trang. Ông Đỗ Ngọc Yến học đại học văn khoa cùng với chúng tôi thập niên 1960 cùng với thi sĩ Phạm Quốc Bảo. Bích Loan và Phạm Quốc Bảo cũng có phần hùn trong báo "Người Việt". Ông nói ông đang ở San Diego, gia đình từ Texas về định cư ở California và làm báo.

Tôi hỏi ông Yến:

- Bao nhiêu người cộng tác với anh?

Ông Đỗ Ngọc Yến trả lời:

- Tôi và ông Kim Dung.

Tôi lấy làm lạ: sao đàn ông lại có tên giống phụ nữ? Sau đó, tôi mới biết ông Kim Dung là tác giả viết truyện kiếm hiệp nổi tiếng. Truyện của ông được làm phim. Tờ báo của ông Đỗ Ngọc Yến lấy truyện của ông Kim Dung đăng báo. Ông Yến mời tôi viết báo của ông. Tôi cộng tác ngay, bắt đầu với tờ báo số thứ 3. Sau này, báo "Người Việt" giao cho tôi một mục tên là "Người di tản buồn" (mục này do ông Tống Hoành đặt tên).

Nhà báo Đỗ Ngọc Yến (phải), chủ nhiệm sáng lập báo Người Việt từ 15/12/1978, ở San Diego rồi Santa Ana, Nam California từ 22/8/1981.

Sau này, ông Yến và gia đình về cư ngụ ở thành phố Santa Ana. Cuối tuần, anh chị em tựu họp lại, nhà ông Yến như tựu nghĩa đường. Chị Yến nấu ăn cho tất cả bằng hữu. Thức ăn rất đơn sơ, cơm trắng, rau xào hoặc rau luộc, món mặn, món canh rau, chỉ có thế mà mọi người ăn rất ngon. Nếu người ăn trước thấy nồi cơm gần hết, có

muốn ăn thêm cũng ngừng, để dành cơm cho người đến sau. Lúc đó, người nào đi làm toàn thời gian là người khá giả. Tôi nhớ mãi kỷ niệm đẹp không bao giờ quên là Tống Nhiệm, em ruột của Tống Hoành (sau này Tống Hoành và vợ là bác sĩ Nguyễn Thị Nhuận ra tờ nhật báo Viễn Đông), đem một giỏ trái cây đến. Tự tay người trẻ này mời mọi người một trái ổi thật tươi, ngon lắm, mọi người vừa cầm trái ổi trên tay là nhai liền. Đến khi tôi nhìn Tống Nhiệm, không thấy Tống Nhiệm ăn ổi, tôi hỏi:

- Còn phần của Tống Nhiệm đâu?

Tống Nhiệm trả lời:

- Chia cho mọi người hết rồi, đâu còn tới phiên tôi.

- Tại sao không cho tôi biết, để tôi xẻ ra phân nửa thôi.

Những kỷ niệm lúc nghèo, sao mà quá đẹp, mọi người thương nhau, đùm bọc lẫn nhau, không ai gây gổ, đẹp quá.

Chụp trước tòa soạn báo "Người Việt" năm 1989, từ trái sang phải: Phạm Quốc Bảo, Lương văn Tỷ (đặc trách đài truyền hình Việt Nam), mẹ con bà Talovitch (đặc trách trang Anh ngữ), Đỗ Ngọc Yến, Nguyễn Hoàng Nam (phóng viên), và Hoàng Mai Đạt (biên tập).

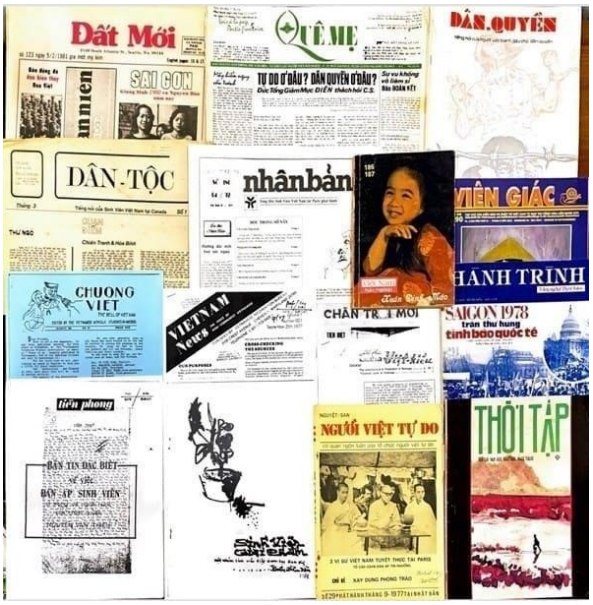
Hồi đó, báo tiếng Việt gởi tận nhà biếu từng gia đình, lúc đó cơ sở thương mại rất ít, đâu có ai quảng cáo. Ông Tống Hoành xin tiền từng người mỗi tuần để có tiền in báo, dán tem, gởi đến từng nhà, biếu bà con. Lúc đó, cộng đồng Việt Nam chỉ có một cái chợ Hòa Bình, không cần quảng cáo cũng đông khách.

Hai đứa con của anh chị Đỗ Ngọc Yến: cô chị là Đỗ Bảo Anh (tốt nghiệp báo chí, làm cho báo Los Angeles Times ở Los Angeles) và cô em (sau này là luật sư), ngồi dưới đất xếp báo để gởi bưu điện, miễn phí đến tận nhà đồng hương người Việt Nam.

Báo Người Việt- nhật báo lớn nhất của người Việt hải ngoại.

Sau đó, nhiều báo xuất hiện liên tục ở Orange County tôi không nhớ hết. Làm báo vất vả lắm, nhưng vui, là nơi tựu tập anh chị em yêu nghề.

Thế hệ thứ nhất có 2 người tốt nghiệp về truyền thông là Huỳnh Mai về truyền hình ở Cal State, Long Beach, và Kiều Mỹ Duyên về báo ở trường Cal State Fullerton, nhưng học thêm về địa ốc và làm thương mại nhưng vẫn viết báo, làm truyền hình và truyền thanh.

Những người làm báo kỳ cựu đã qua đời như ông bà Việt Định Phương, nhà tử vi Vi Lan, ký giả Tô Vân, ông Duy Sinh và nhiều người nữa. Thật là duyên trời định, cô Hà, em ruột nhà văn Lam Giang, học văn khoa, gặp nhà báo Du Miên ở nhà ông Đỗ Ngọc Yến và nên duyên vợ chồng. Lam Giang cùng học chung với chúng tôi ở đại học văn khoa Sài Gòn, đã qua đời ở San Jose.

Một số báo và tạp chí ở hải ngoại

Báo "Người Việt Tự Do" của Đỗ Thông Minh phát hành ở Nhật Bản từ 1976 và ngưng năm 1981. Tờ nguyệt san cùng tên "Người Việt Tự Do" phát hành ở Campbell, Cali ngưng sau số 81 để ra tờ "Kháng Chiến", xuất bản tại San Jose, California, lúc đầu in 10.000 bản cho mỗi số và Đỗ Thông Minh từ Nhật sang làm chủ nhiệm kiêm chủ bút. Đến 1983 có khủng hoảng, ký giả Lê Thiệp thay thế đảm trách một năm rồi giao lại ông Huỳnh Lương Thiện.

Bán nguyệt san "Đất Mới", phát hành ở Seatlle, song ngữ Anh Việt, số đầu tháng 7/1975, số cuối 241 (năm 1987), xuất bản với trợ cấp của chương trình tị nạn tiểu bang Washington; Huy Quang, Vũ Đức Vinh thành lập và là chủ nhiệm, kiêm chủ bút.

Báo "Hồn Việt Nam" của Minh Đức Hoài Trinh số 1 ra ngày 15/10/1975, ở Paris (Pháp). "Hồn Việt Nam" số ra tháng 10/1977 thành tờ báo đấu tranh chính trị.

Bán nguyệt san "Lửa Việt" số 1 ra tháng 9/1975, tại Washington D.C., do Nguyễn Ngọc Bích chủ biên với sự cộng tác của những nhà văn, nhà báo quen thuộc trước 1975 như Nghiêm Xuân Hồng, Ngô Vương Toại, Lê Tất Điều, Trùng Dương, Phạm Trần, Mặc Đỗ, Trần Phong Vũ, Võ Phiến, Hà Mai Phương, Vi Khuê, Viên Linh, v.v.

Tuần báo "Saigon Times" của ông Thái Tú Hạp và thi sĩ Ái Cầm chủ nhiệm ở Los Angeles, số 1 xuất bản năm 1985. Tuần báo "Saigon Times" đã hiện diện trong cộng đồng Việt Nam tại Nam California hơn 20 năm và đã kết hợp được hai thị trường Hoa- Việt.

Báo "Sài Gòn Nhỏ", bà Hoàng Dược Thảo chủ nhiệm, tuần báo ra đời năm 1985, từ năm 2011 thành nhật báo.

"Việt Báo" phát hành hàng ngày ở Orange County từ ngày 5/9/1992, sau hơn 27 năm, đến tháng 12/2019 chuyển sang tuần báo giấy, tập trung vào văn hoá, văn học, nghệ thuật. Ban biên tập thường trực gồm có Trần Dạ Từ, Nhã Ca, Nguyễn Xuân Nghĩa, Phan Tấn Hải, Trịnh Y Thư, Doãn Hưng, Hòa Bình, Nguyễn Thanh Huy, v.v., có cùng nhật báo online.

Tuần báo "Thời Báo", nhà báo Du Miên chủ nhiệm, chủ bút. Ông Du Miên còn chủ trương "Thư Viện Việt Nam" trên mạng Internet.

Báo, truyền thanh, truyền hình sống được là nhờ quảng cáo. Kinh tế phồn thịnh thì thân chủ quảng cáo tìm tới, kinh tế suy thoái thì quảng cáo hạn chế. Báo tiếng Việt lần lượt đình bản vì website, youtube, … Người trẻ sinh ra ở xứ người ít đọc báo tiếng Việt, nghe tin tức, đọc báo Mỹ. Lần lần, báo tiếng Việt mất độc giả. Người già mắt kém không đọc báo chí, nghe radio, xem tivi. Số độc giả hạn chế cho nên nhiều nhật báo chỉ còn lại tuần báo, và nhiều tuần báo bán không được, không thu nhập đủ chi phí phải ngưng, rất tiếc. Hiện nay, nhật báo ở miền Nam California chỉ còn tờ Người Việt nhưng rất mỏng. Báo Người Việt có cơ sở vững chắc, có tòa soạn là chủ building của mình.

Nhiều đồng hương lớn tuổi nói:

- Nhìn tờ báo ngày càng mỏng, thấy thương quá.

Báo chí phải có tin tức nóng hổi như ngày xưa ở Việt Nam, hay tin tức nóng hổi như báo Mỹ. Nhưng than ôi, tin tức chậm quá, xem tivi, youtube, tin tức nhanh hơn.

Kiều Mỹ Duyên là ban biên tập nhật báo Titans.

Lúc chúng tôi tốt nghiệp cùng một năm có trên 400 sinh viên nhưng đa số tốt nghiệp về computer, kỹ sư, vì những ngành đó dễ tìm việc làm. Trong 400 sinh viên mà chỉ có 1 sinh viên tốt nghiệp báo chí vì ngành này khó tìm việc làm, với lại ngành này rất vất vả: buổi sáng phải thức dậy thật sớm xem tin tức có tin gì mới lạ, buổi tối thức khuya xem tin cuối ngày. Nếu làm các ngành khác thì đi ngủ sớm, thức dậy muộn, đến sở làm công hay tư chức cũng khỏe hơn làm nghề truyền thông. Ở Mỹ, trường đại học nào giáo sư cũng dạy giống nhau (sự thật là sự thật, đằng nào cũng có cái tốt, cái xấu), người cầm bút không có thiên kiến, không cái tôi trong bài viết của mình nhưng thực tế đâu có như thế. Ngày xưa, giáo sư của chúng tôi là cố vấn nhật báo Titans, sau này giáo sư Larry làm chủ bút cho tờ báo lớn ở miền Nam California. Giáo sư của chúng tôi rất công bình, không thiên kiến về cộng đồng thiểu số như cộng đồng Việt Nam nhưng về sau này khác hẳn rồi, than ôi!

Có nhiều chủ báo rất thành công, có chủ báo cũng bị thưa, bị kiện ra tòa. Cái nghề là cái nghiệp, nhưng nếu ngủ một đêm sáng ra nghe một tờ báo đình bản thì độc giả buồn lắm. Một độc giả đến văn phòng chúng tôi xin báo, vừa nói vừa mếu máo:

- Chị ơi, báo "Mới" đình bản rồi, tiếc quá, tiếc quá!

Số báo "Mới" cuối cùng 1691 (12/28/2022) (tồn tại 34 năm)

Báo "Hồn Việt" của Ngọc Hoài Phương cũng đình bản khi ông chủ báo qua đời và nhiều báo nữa ở các tiểu bang khác đình bản vì thiếu người chăm sóc khi chủ báo qua đời hoặc bệnh không còn làm việc nổi nữa.

Một ông chủ báo tâm sự với chúng tôi:

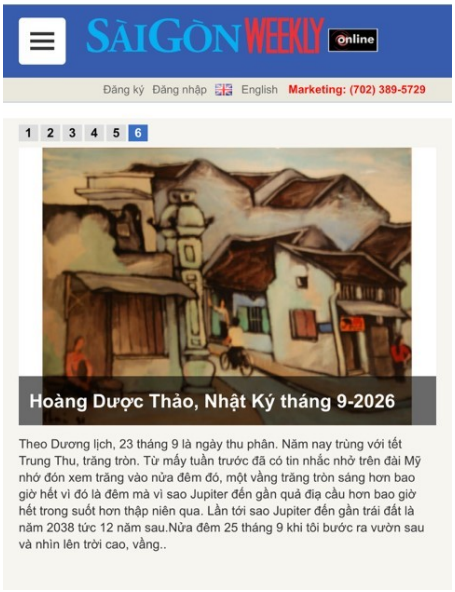
- Tờ báo như đứa con của mình. Mình chưa chết mà báo chết thì buồn lắm. Nhưng có người có con nhưng con không nối dõi cha mẹ, không tiếp tục giữ tờ báo thì làm sao bây giờ?

Chị Nhã Ca, anh Trần Dạ Từ, chủ "Việt Báo", lớn tuổi hưu trí nhưng có con gái là cô Hòa Bình cùng một số bằng hữu văn thi sĩ tiếp tục giữ tờ "Việt Báo" ra đều đặn hang tuần. Báo "Viễn Đông", khi bác sĩ Nguyễn Thị Nhuận bận chăm sóc phu quân là ông Tống Hoành, vẫn tiếp tục phát hành nhờ có người trẻ Thắng Nguyễn chịu khó điều hành nên tờ báo này vẫn tồn tại. Ở San Jose, chủ báo Nguyễn Xuân Nam qua đời nhưng vợ Nguyễn Xuân Nam và anh em yêu nghề báo vẫn tiếp tục giữ tờ Cali Today phát hành đều đặn. Tờ Thằng Mõ ở San Francisco của Huỳnh Lương Thiện, báo Thằng Mõ ở San Jose của Không Quân Lê Văn Hải, và báo Thằng Mõ của bác sĩ Đỗ Văn Học ở Los Angeles vẫn phát hành đều đặn, nhờ tài điều hành khéo léo của chủ báo.

Báo Thằng Mõ (Los Angeles) của bác sĩ Đỗ Văn Học xuất bản đều đặn mỗi thứ bảy hằng tuần, với ấn bản 7000 số.

Báo Thằng Mõ (Los Angeles) phát hành 1 tuần 7000 số là một con số đáng kể. Bác sĩ Đỗ Văn Học, nguyên là chủ tịch cộng đồng Người Việt, phòng mạch bác sĩ Đỗ Văn Học rất đông bệnh nhân nhưng bác sĩ cuối tuần thường đi làm từ thiện. Bác sĩ Đỗ Văn Học làm việc xã hội rất nhiều nên được đồng hương ở Los Angeles rất quý trọng.

SàiGòn Weekly Online - Văn Hóa – Chính Trị - Xã Hội – Kinh Tế, chủ nhiệm là bà Hoàng Dược Thảo.

Báo "Người Việt Tây Bắc Hoa Kỳ" của ông bà Nguyễn Kim ở Seattle, ông Kim mất nhưng người vợ vẫn tiếp tục ra báo. Báo "Chí Linh", em ruột của ông Việt Định Phương là ông Trọng Viễn đã qua đời, có người tiếp tục. Báo "Phố Văn" của ca sĩ Nguyệt Anh, con của Đại Tá Nguyễn Văn Ý, nhà tướng số đại tài ở D.C.

Báo tiếng Việt khắp nước Mỹ nhiều lắm, đi đến tiểu bang nào chúng tôi cũng được tặng báo tiếng Việt, như báo "Trẻ" xuất bản ở Florida, phát hành ở Texas, 3 anh em cùng làm báo, cùng bằng hữu như nhà văn Giao Chỉ, người ở Pháp sang định cư ở Cali.

Báo Trống Đồng (Pomona, Los Angeles) số 1 ra mắt bạn đọc đúng trong ngày Mỹ tổ chức Thế Vận Hội Olympic ở Atlanta vào tháng 7 năm 1996. Ngưng bản năm 2025 sau 30 năm hoạt động.

San Diego có báo "Tiếng Việt", báo "Người Việt Tự Do", chi nhánh của báo "Viễn Đông" ở Orange County, ở Maryland có báo "Thương Mại Miền Đông" xuất bản đều đặn. Báo nào cũng được đồng hương ngưỡng mộ, cũng có độc giả, cũng nhờ sự hy sinh và yêu nghề của người làm báo. Báo "Tôi Yêu Tiếng Nước Tôi" của thương gia Lê Thành Phương ở San Diego, chủ bút là nhà báo Hà Giang, báo giấy cũng sống được một thời, đổi sang online cũng được độc giả yêu chuộng.

Báo "Viễn Đông" của ông Tống Hoành và bác sĩ Nguyễn Thị Nhuận cũng là một tờ báo xuất sắc ở miền Nam California, nhưng sau khi ông Tống Hoành đau thì bác sĩ Nguyễn Thị Nhuận giao lại báo Viễn Đông cho Thắng Nguyễn, một người trẻ hăng say về báo chí, nhưng là tuần báo chứ không phải nhật báo như ngày xưa. Ông Tống Hoành rất có tài điều khiển cơ sở thương mại, chụp hình rất đẹp. Tôi còn nhớ có một buổi tối tôi đến tòa soạn ở đường Moran, thành phố Westminster, ngày hôm sau là đi họp báo, ngày đó có nhiều Tổng Thống, có Tổng Thống Mỹ và Tổng Thống Nga, đương nhiên an ninh canh chừng rất nghiêm ngặt, lúc đó họp tại thành phố Anaheim, dù có ghi danh nhưng phải có thẻ báo chí với hình ảnh mới được vào cửa. Ông Tống Hoành tức khắc chụp hình tôi và làm thẻ báo chí ngay tức khắc. Hình đó tôi còn giữ

cho đến bây giờ trong business card. Đó cũng là kỷ niệm đẹp đáng nhớ.

Báo Viễn Đông

Làm báo ngày xưa một tờ báo có mấy chục nhân viên làm báo, ngày hôm nay, chủ nhiệm, chủ bút là một nên rất vất vả, nhưng người yêu nghề thì việc gì cũng làm được.

Tôi có nhiều kỷ niệm với báo "Người Việt" và báo "Viễn Đông" cho đến bây giờ. "Việt Báo" có nhiều văn nghệ sĩ công tác, có trao giải thưởng cho người viết văn hằng năm, nên quy tụ nhiều anh hùng hào kiệt ở khắp nơi nước Mỹ như thi sĩ Phương Hoa ở San Jose, hay nhà văn Nguyễn Văn Tới ở Arizona.

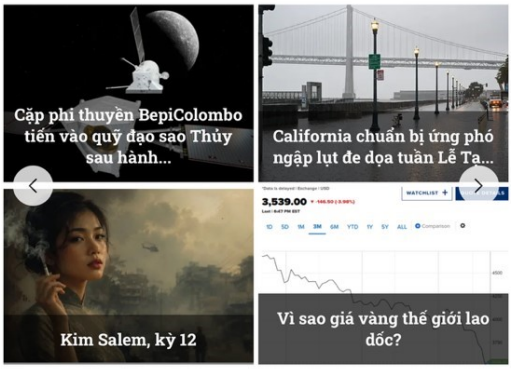

Báo giấy Việt Báo

Thi sĩ Quốc Nam, cựu sinh viên Võ Bị Đà Lạt, một thời tung hoành ngang dọc ở San Jose, rồi Seattle, chủ bút báo "Hoài Hương", ra ngày 15/11/1977. Thi sĩ Quốc Nam làm báo, tivi, radio nhưng sau này về Houston vì tuổi già sức yếu không làm truyền thông nữa nhưng vẫn in sách thơ.

Tờ báo Tôi Yêu Tiếng Nước Tôi có tòa soạn ở đường Bolsa, Little Saigon, thủ phủ của người tị nạn chống Cộng Sản, xuất bản gần 4 năm báo giấy, sau này làm báo online nhưng cũng có tòa soạn khang trang. Chủ nhiệm ông Lý Thành Phương, thương gia rất thành công ở San Diego, và chủ bút là cô Tina Hà Giang từng làm cho đài BBC. Báo này một thời cũng được yêu chuộng, trả nhuận bút cho tất cả những cây bút cộng tác gửi bài vở.

Tôi Yêu
TIẾNG NƯỚC TÔI

Tạp chí "Tôi Yêu Tiếng Nước Tôi".

.Ở Arizona, có báo Bút Tre của cô Mộng Tuyền và báo Việt Life Styles của cô Thanh Mai, do người trẻ con của chiến sĩ VNCH. Mong những người trẻ này giữ vững báo của mình và phát hành đều đặn để độc giả nhờ.

Báo Việt Life Styles và báo Bút Tre phát hành ở Arizona, gửi đến độc giả Orange County hằng tháng.

Chính phủ tiểu bang California có trợ giúp những người thiểu số làm truyền thông nhưng ít có chủ báo, chủ đài nộp đơn để xin giúp đỡ. Làm truyền thông vì yêu nghề nên ít người nộp đơn xin chính phủ trợ giúp.

Muốn đi lâu dài phải có tiền, nhưng ít chủ báo, chủ đài truyền hình hay chủ đài phát thanh xin trợ giúp về phương diện này.

Mong các cơ quan truyền thông của người Mỹ gốc Việt vẫn tiếp tục làm truyền thông, vì nhu cầu của khán thính giả, nhất là người lớn tuổi, người trẻ cũng cần đọc báo tiếng Việt, nghe đài phát thanh hay xem đài truyền hình tiếng Việt.

Tôi rất ngưỡng mộ những người yêu nghề làm báo vì tôi không làm được nên ngưỡng mộ người làm báo, chịu cực khổ, hy sinh tiền bạc, hy sinh thì giờ, kéo dài năm này qua năm khác, nhiều khi hết đời cha tới đời con.

Người làm báo ở nước Mỹ nhiều lắm, người già làm báo, người trẻ làm báo, báo biếu, báo bán. Làm báo vui lắm, vui thì ít nhưng lo thì nhiều. Tờ báo như con của chủ báo. Sách báo được lưu trữ trong thư viện Quốc Hội, thư viện thành phố, thư viện ở các trường đại học, đời này qua đời khác. Vì thế, có nhiều tác giả muốn sưu tầm bài viết của mình để in thành sách chỉ cần đến thư viện Quốc Hội, thư viện của các trường đại học thì có ngay.

Mong các nhà văn, nhà báo in sách để lại đời sau, để cho các cháu nghiên cứu văn học có tài liệu để sưu tầm khi cần thiết. Mong báo tiếng Việt vẫn phát hành đều đặn ở Mỹ để độc giả có món ăn tinh thần hằng ngày.

Chúc các nhà làm truyền thông giữ gìn cơ sở của mình. Xin chúc các chủ báo thành công mỹ mãn và vạn sự như ý.

Orange County, 12/2026

KIỀU MỸ DUYÊN

(kieumyduyen1@yahoo.com)